

Gezien en gelezen

□ Jackelien ter Burg

Schriftelijk tentamineren

Milius, Jaap (2007). *Schriftelijk tentamineren. Een draaiboek voor docenten in het hoger onderwijs*. IVLOS, Utrecht. ISBN 978 90 393 4474 3. 82 pagina's, prijs: €12,50 (inclusief verzendkosten). Nadere informatie/bestellen: IVLOS, secretariaat Hoger Onderwijs, w.p.m.veltman@ivlos.uu.nl.

De auteur van het boek, Jaap Milius, is werkzaam als docentenopleider en onderwijskundig adviseur bij het Interfacultair Instituut voor Lerarenopleiding, Onderwijsontwikkeling en Studievoordigheden (IVLOS) van de Universiteit Utrecht. Hij heeft zich de afgelopen twintig jaar bezig gehouden met de ontwikkeling en implementatie van toets- en beoordelingmethoden in het hoger onderwijs en bedrijfsopleidingen. In het boek heeft hij de in de praktijk best werkende tips gebundeld.

Milius beschrijft in zijn boek een vijfstappenplan voor de ontwikkeling van toetsen: het ontwerp, de constructie, de toetsafname, nakijken en beoordelen, de evaluatie. Deze stappen zijn per hoofdstuk uitgewerkt. Hoofdstuk 1 begint met de ontwikkeling van het toetsplan waarin staat beschreven waarvoor, wat, wanneer en hoe getoetst gaat worden en wie gaat beoordelen. In hoofdstuk 2 beschrijft Milius de constructie van meerkeuzevragen (uitsluitend één-uit-meer en stellingvragen) en open vragen. Hij geeft met voorbeelden aan dat met meerkeuzevragen niet alleen op het niveau van kennis en begrip, maar ook op een hoger niveau getoetst kan worden. Hij gaat in op de vraag uit hoeveel vragen een toets moet bestaan. Hoofdstuk 3 gaat voornamelijk in op de informatievoorziening naar de student. In hoofdstuk 4 geeft Milius praktische handvatten om schriftelijke tentamens zo objectief en efficiënt mogelijk na te kijken en de cesuur te bepalen. Het evalueren in hoofdstuk 5 dient om verantwoording over de kwaliteit van de toets af te leggen, maar ook om de kwaliteit van de volgende toetsen te verbeteren. Hij geeft hierbij de tip een vraag die goed uit de analyse

komt, te gebruiken als voorbeeld bij de constructie van de toets voor het volgende jaar.

Het boek bevat een groot aantal praktische handreikingen. Het boek is zo vormgegeven dat de hoofdtekst steeds op de rechterbladzijde staat en een voorbeeld, stappenplan, checklist, illustratie en dergelijke op de linkerbladzijde. Deze handreikingen sluiten niet altijd direct aan op de hoofdtekst. Daarnaast verwijst de hoofdtekst geregeld naar de zestien bijlagen met nog meer handreikingen. Dit maakt het volgen van de hoofdtekst lastig. De tekst is niet foutloos. Enige voorkennis van toetsconstructie is gewenst, waardoor het boek minder geschikt is voor beginnende toetsconstructeurs. Door de duidelijke inhoudsopgave en een uitgebreid register kan het boek wel goed dienen als naslagwerk voor meer ervaren toetsconstructeurs.

Milius besteedt veel aandacht aan de kwaliteit van de toetsen, ook bij open toetsen. Hij laat zien dat voor een toets- en itemanalyse niet een duur pakket aangeschaft hoeft te worden. De analyse kan ook uitgevoerd worden met SPSS of Microsoft Excel.

Hoewel het boek is geschreven voor docenten die schriftelijk tentamineren in het hoger onderwijs en ondersteund worden door het IVLOS, is het boek goed te gebruiken door iedereen die meer wil toetsen dan alleen kennis. De handreikingen kunnen goed gebruikt worden om kwalitatief goede computertoetsen te maken. Bijvoorbeeld de uitwerking hoe een open vraag meer gesloten te maken is (om de vraag objectiever te kunnen beoordelen), zou gebruikt kunnen worden om van bestaande schriftelijke toetsen computertoetsen te maken. Kortom: het boek is een goede aanvulling op de bestaande literatuur over toetsen.

Mw. drs. J. ter Burg is werkzaam als freelance onderwijskundige met als specialisatie Toetsing. E-mail: Jackelien@toetsrealisatie.nl.